

Skutky apoštolov

(v moci Ducha Svätého)

Pavlove cesty - úvod

Misia "bez Pavla"

-Počiatkové šírenie Evanjelia jeruzalemskými apoštolmi (*A apoštolovia vydávali s veľkou mocou svedectvo o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša, a veľká milosť bola na nich na všetkých.* Sk 4:33).

-Zvestovanie zo strany rozpráchnutých jeruzalemských učeníkov (kvôli prenasledovaniu po smrti Štefana) v oblastiach okolo Jeruzalema (Judsko). (Skutky 8:4).

-Filip zvestuje Krista v Samárii (Sk 8:5 obrátený eunuch).

-Apoštol Peter zvestuje evanjelium v dome Kornélia (Skutky 10).

-Misia od jeruzalemských učeníkov, ktorí prešli až do Fenície, na Cyprus a do Antiochie (Sk 11:19 – 23).

Misia Pavlova (Cieľ Pavlových ciest?)

1.) podľa Biblie je úlohou Pavla a apoštolov privádzať ľudí do spásneho vzťahu s Pánom Ježišom (úver v Pána Ježiša a budeš spasený ty, aj tvoj dom... SK 16,31)

2.) zakladanie a následné povzbudzovanie zborov vo viere. Je to diskutabilné, či toto je úloha misionárov, alebo nie. (čítajte mi učeníkmi všetky národy...)

Pavla a Barnabáša povolal do služby antiochijský zbor (Sk 13,1-5). Služiť na veľkom území predpokladalo vytvoriť si sieť zaniatených a verných spolupracovníkov.

p

Pavol mal najvernejších spolupracovníkov v Timotejovi, v Títovi, (ktorého nechal ako biskupa na Kréte), Lukáš, ktorý dlho sprevádzal Pavla ako zapisovateľ. V Korinte to boli manželka Priscilla a Akvila, ktorí ho sprevádzali až do Efezu. V Rímskym 16. kapitola je plná pozdravov pre spolupracovníkov.

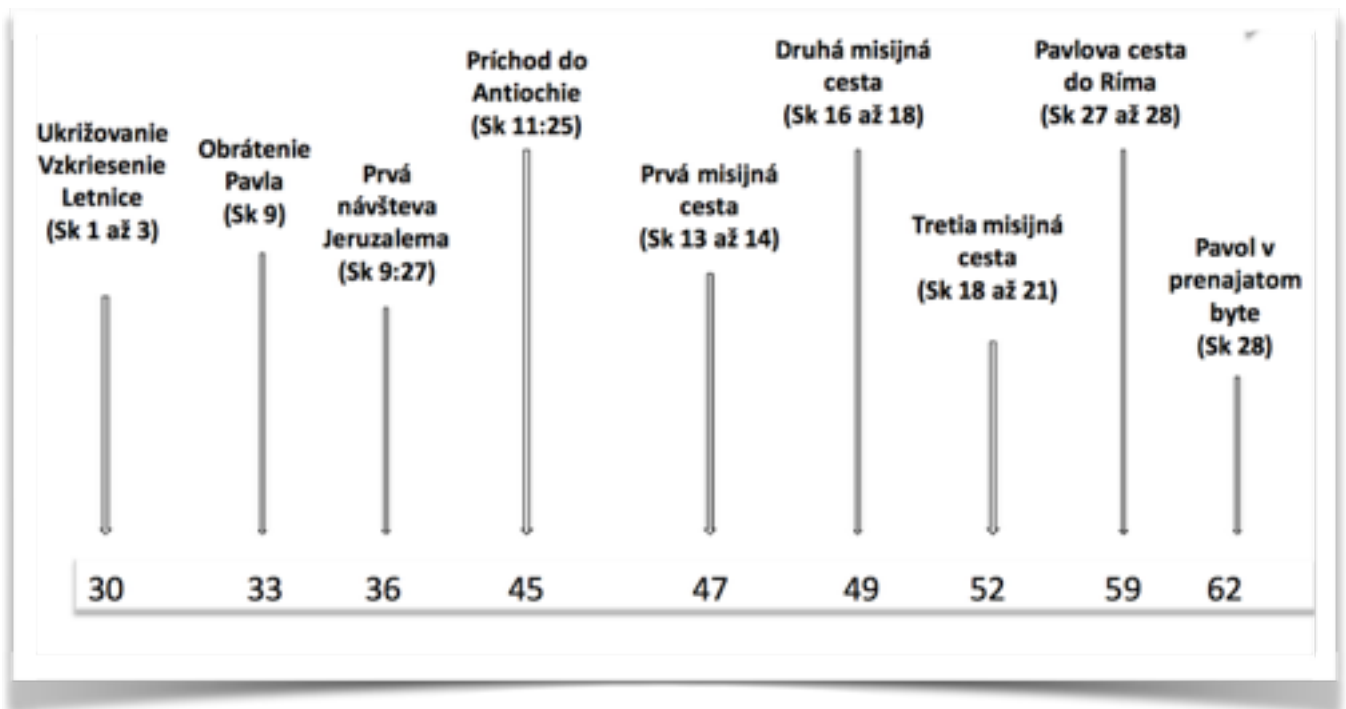
Pavol bol skutočný apoštol:

Galatským 1:1 Pavel, apoštol, nie od ľudí ani nie skrze človeka, ale skrze Ježiša Krista a Boha Otca, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych.

-Galatským 1:15 Ale keď sa zaľúbilo Bohu, ktorý ma oddelil od života mojej matky a povolal svojou milosťou, zjaviť vo mne svojeho Syna, aby som ho zvestoval medzi pohanmi, hneď som urobil tak, že som sa neporadil s telom a krvou.

-1 Korintským 9:1 Či nie som apoštol? Či nie som slobodný? Či som nevidel Ježiša Krista, nášeho Pána? Či nie ste vy mojím dielom v Pánovi?

Pavlov život (približne)

Dobové názvy krajín a území za čias Pavla a Pavlove cesty

Pavlovo kázanie evanjelia pohanom prinieslo diskusiu o tom kto môže byť zachránený a ako je možné sa zachrániť. Medzi prvou a druhou cestou sa zúčastnil apoštolského konventu o záchrane. Výsledok bol, že pohania môžu byť spasení bez toho aby prijali židovskú tradíciu.

Na prvú misijnú cestu v rokoch 45-48 po Kr. sa Pavol vybral s Barnabášom a vzali aj Jána Marka. Prešli ostrov Cyprus a mestá v Malej Ázii - Perge, Antiochia v Pizídii, Ikónium, Lystra a Derbe. Hlásali evanjelium a pre Krista získavali Židov aj pohanov. Zo svojej prvej misijnej cesty vrátili tou istou cestou ako prišli: *„Potom sa vrátili do Lystry, Ikónia a Antiochie. Posilňovali srdcia učeníkov a povzbudzovali ich, aby vytrvali vo viere a že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia. A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.“* (Sk 14,21-23) Videli potrebu povzbudiť vo viere spoločenstvá kresťanov a ustanovili starších. Úlohou starších bolo bdieť nad stádom a rozvíjať vieru, ktorú do nich vložil Kristus prostredníctvom ohlasovania apoštolov. Prvá misijná cesta merala viac ako 2000 km. Pri návrate do domovského spoločenstva kresťanov v Antiochii, Skutky apoštolov uvádzajú: *„Keď ta došli a zhromaždili cirkev, rozpovedali, aké veľké veci s nimi urobil Boh a že pohanom otvoril dvere viery. A zostali dlhší čas s učeníkmi.“* (Sk 14,27-28)

Apoštolský snem v Jeruzaleme

Počas neprítomnosti Pavla a Barnabáša, došlo v Antiochii k nezhodám. Prišli kresťania pochádzajúci zo židovstva z Judey, ktorí sa držali zásady: *„Ak sa nedáte obrezať podľa Mojžišovho predpisu, nemôžete byť spasení.“* (Sk 15,1) Kvôli tejto situácii sa komunita rozštiepila na dva tábory a hrozilo, že pravda Kristovho evanjelia bude rozdelená. Problém musel byť vážny pre kresťanov pochádzajúcich z pohanstva, pre ktorých mohla byť žiadosť, aby boli obrezaní a zachovávali Mojžišov zákon, vnímaná nie ako ohlasovanie evanjelia, ale ako propaganda prozelytizmu. Prozelyta bol pohan, ktorý prijal židovské náboženstvo, prijal obriezku a zachovával predpisy Mojžišovho zákona a bol považovaný za rovnoprávneho so Židmi. Hrozilo teda, že kresťanstvo sa zmenší iba na umiernené židovstvo. Problém bol vážny aj pre Antiochiu samotnú, kde Pavol a Barnabáš mali autoritu a po Jeruzaleme to bolo najdôležitejšie spoločenstvo v počiatkoch kresťanstva. V tomto meste veriacich prvýkrát nazvali kresťanmi. Preto sa Pavol a Barnabáš v roku 49 po Kr. rozhodli pre cestu do Jeruzalema, ktorá je matkou všetkých cirkevných spoločenstiev, aby tam predložil svoju náuku ostatným apoštolom.

Cirkevné spoločenstvá v Antiochii a Jeruzaleme boli dve symbolické spoločenstvá. Jedno predstavovalo cirkev obrezaných a druhé cirkev pohanov. Ale nielen to, treba pamätať, že obrezanie a následné dodržiavanie Mojžišovho zákona sa nedotýkalo len komunit v Jeruzaleme a v Antiochii, ale celej prvej Cirkvi, veď kresťanstvo sa šírilo po celom vtedy známom svete.

Skutky apoštolov uvádzajú, že „*apoštolí a starší sa zišli a skúmali túto vec.*“ (Sk 15,6). Pavol a Barnabáš vysvetlili svoje skúsenosti z misijnej cesty: „*Keď prišli do Jeruzalema, prijala ich cirkev, apoštolí a starší a oni vyrozprávali, aké veľké veci s nimi urobil Boh.*“ (Sk 15,4) Postoj Pavla potvrdilo vystúpenie Petra a Jakuba, ktorí ukazujú dve tváre prvej Cirkvi - židovskú a pohanskú. Skutky apoštolov naznačujú, že v Cirkvi od počiatku existovala nielen jednota, ale aj sila otvorene diskutovať. Záver jeruzalemského zhromaždenia vystihujú Jakubove slová, ktoré sú uznesením všetkých apoštolov: „*Preto si myslím, že neslobodno znepokojovať tých, čo sa z pohanov obracajú k Bohu, ale im treba napísať, aby sa zdržali poškvrneného modlami, smilstva, zaduseného v krvi.*“ (Sk 15,19-20) Uznesenie sa dotýkalo štyroch bodov:

- “ Nepoškrniť sa jedením mäsa obetovaného modlám (porov. Lv 17,7-9). Tento problém bol delikátny, lebo na pohanskom trhu bolo možné kúpiť mäso, ktoré bolo predtým obetované modlám. Židia nesmeli jesť ani toto mäso. Znamenalo by to účasť na samotnej modloslužbe (porov. 1 Kor 8,1-13; 10,14-33).

- “ Nekonzumovať kr

v (podľa predpisu v Lv 17,10-14). V židovstve vládlo presvedčenie, že v krvi je sídlo života a konzumovať krv znamenalo zmocniť sa života.

- “ Nekonzumovať mäso udusených zvierat je rozvinutím predchádzajúceho príkazu v Lv 17,13-14, lebo z uduseného zvieraťa neodišla krv, preto jesť jeho mäso znamenalo prijímať aj krv.

- “ Zdržať sa smilstva. Zdá sa, že išlo o zákaz manželstva medzi pokrvnými a príbuznými (porov. Lv 18,6-23).

Určite nešlo o jediné príkazy, ktoré sa kládli na pohanokresťanov. Tieto uznesenia môžeme vidieť skôr ako vzájomné pochopenie pohanokresťanov a židokresťanov. Išlo hlavne o tie komunity, ktoré boli zmiešané, lebo v nich žili kresťania zo židovstva aj z pohanstva.